

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), OCTOBER 14, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 241

NEMCI PREHAJAJO IZ OFENZIVNE V DEFENZIVNO VOJNO

Boji v Stalingradu so odnehali. — Na Kavkazu je nastopila zgodnja zima.

NEMCI SAMI PRIZNAVAJO, DA PREHAJAJO V DEFENZIVO

Angleški vojaški opazovalci so objavili, da se je Nemčija odločila svojemu namenu, da ostre vojaško moč ruske armade. Doletim se je pričelo na fronti na Kavkazu med Moskvo in Bakuom. Dva dni pred običajnim časom napredno zimsko vreme, so prišli rdeči armade utirati prodirajoči sovjetski armadi. Ki že teden dni blokira prihranjevanje Nemcev, da bi slednji do oljnih polj v Groznyju.

Boji v Stalingradu v notranjosti Stalingrada izvajajo i Nemci i Rusi napade velikega značaja; Rusi pričajo tu zopet velikopoteznih napadov, s katerimi se Nemci najbrže še vedno polastiti tega važnega ob Volgi.

Timošenkov ofenzive na Stalingradom se nadaljuje s svojimi ofenzivami med Volgo Donom kakor tudi zapadno na Donu. Nemški radio je snoči sporočilo, da prehaja Nemčija iz ofenzivne vojne v defenzivno vojno čemer je potrjeno tozadej namigavanje v Hitlerjevem govoru, ki ga je imel pred teden dni.

Vlada bo najela ali pa rekvirirala privatne domove za nastanjenje delavcev

Novi program izgradnje novih domov ne bo zadostoval za nastanjenje vseh delavcev vojne industrije. — Stabilizacija najemnin vseh domov in poslopj po deželi.

WASHINGTON, 13. oktobra. — Vlada je danes naznanila, da bo najela ali pa rekvirirala domove, da nastani v njih delavce vojnih industrij. Ako potrebno, bo tudi rekvirirala poslopja oziroma domove. Vlada bo podvzet poleg ostalih korakov, ki je že odločil izgradnjo novih domov v vsoti \$600,000, ker ti domovi ne bodo zadostovali za nastanjenje vseh delavcev.

Polna kontrola vlade
Vlada bo podvzet poleg ostalih korakov, ki je že odločil izgradnjo novih domov v vsoti \$600,000, ker ti domovi ne bodo zadostovali za nastanjenje vseh delavcev.

Iztirjenje vlaka v Clevelandu

Med London Rd., in Wayside Plate železnice. Pri iztirjenju vlaka ni bilo k sreči nobenih žrtev. Iztirjeni vagoni so zdrsnili deset čevljev na šakaipi ob progi, kjer so nakopičili drug na druge. Na mestu se je nabralo nad 100 ljudi, mnogi izmed njih so bili iz bližnj Parker Ap-

Dne 9. novembra bo registracija za gasolin s privatnimi in vojaškimi truki

Povprečnemu avtomobilistu bo dovoljenih četvero galon gasolina na teden in pet kolesnih pnevmatik.

WASHINGTON, 13. oktobra. — Leon Henderson, administrator cen, je danes naznanil, da bo lastnikom avtomobilov dovoljeno imeti oziroma obdržati samo pet kavčukovih obodov ali tajerjev. Doslej pa še ni bilo določeno, da-li bodo avtomobilisti omejeni tudi na pet notranjih tub in kovinskih obrocev (casings). Istočasno je Henderson naznanil, da bo 9. novembra registracija dan za racionaliziranje gasolina po vsej deželi. Ta registracija bo za temeljno "A" kuponsko knjižico, ki predvideva po 4 galone gasolina na teden, to je približno za 2289 milj vožnje na leto. Uradniki so izjavili, da se bo prošnje za dodatni gasolin naredilo lahko istočasno z registracijo.

Belgijec pravi, da je Nemčija na robu razsula

Nemški vojniki v Belgiji se javno pritožujejo nad dolgotrajno vojno, katere konca ni še nikjer videti.

LONDON, 12. oktobra. — Antoine Delfosse, minister pravosodja belgijske zamejne vlade, je izjavil, da je Nemčija tako na svoji vojaški kakor domači fronti na robu razsula. "Zdaj je položaj tak, kakršen je bil leta 1918," je rekel. "Edino vprašanje je, kako dolgo bo Nemčija še vzdržala." Minister je nedavno pobegnil iz zasedene Belgije v Anglijo. Delfosse je izjavil, da se vidno opaža nemško izčrpanje, ki je predhodnik končnega debakla.

"Nemški vojak, ki je bil nekaj tako vzoren in snažen, je zdaj otopen ter se odkrito pritožuje nad dolгим trajanjem vojne, katere konca še vedno ne vidi. Nemčija je na robu razsula." Minister je izjavil, da so zdaj v Belgiji samo "stari in izčrpani" nemški vojniki, vsi ostali so na ruski fronti. Oni nemški vojniki, ki pridejo iz Rusije na dopust, žive v pravcatem terorju pred povratkom nazaj na to fronto, zato je vedno več dezertacij.

Ta izjava se krije s poročili iz Norveške, da je bilo tam ustreljenih že mnogo nemških vojakov, ki se niso hoteli vrniti na rusko fronto.

Pouk ob večerih

Pod nadzorstvom učiteljice Rdečega križa se bo vsak torek in četrtek večer od 7:30 do 9:30 vršil pouk o domači higijeni. Oskrbni otrok in prvi pomoči. Pouk se bo vršil v Memorial šoli, E. 152 St. in Lucknow Ave. Žene in dekleta, zlasti iz collinwoodske naselbine so vabljeni, da se teh koristnih tečajev po možnosti udeležijo.

Mrs. Victorija Polšak
Med ženskami, ki pletu nogavice in druge pletenine za ruske vojni relief, je tudi Mrs. Victorija Polšak, znana pevka zbor "Zarje", katere sliko je objavil današnji "Plain Dealer."

Skorajšnja obnoveitev velikih bojov v Afriki

Pri letalskih napadih na Malto je bilo sestreljenih 25, poškodovanih pa 50 sovražnih letal.

KAIRO, 13. oktobra. — Danes uradno naznanjajo, da je bilo pri večeršnjem letalskem napadu osištca na Malto uničenih najmanj 25. poškodovanih pa petdeset nemških in italijanskih letal. Izza sobote je bilo uničenih nad Malto 42 sovražnih letal. Iz teh srditih osiščnih napadov na Malto se da sklepati o skorajšnji obnovitvi bojov v Afriki. Sodi se, da je pripravljen za pot mimo Malte v Afriko velik konvoj osišča, zato nemška in italijanska letala tako vztrajno napadajo Malto, da bi preprečila odlet ondotne angleške zračne sile, dokler ne pasira konvoj nevarnih točk. Izza začetka vojne so izgubili Nemci in Italijani nad Malto 101 letalo.

Ruski vojni relief dobi \$120,000; Pavličenkova v mestu

Rusija je izzvala občudovanje in spoštovanje Amerikancev, ki so bili prej silno skeptični.

Ruski vojni relief bo dobil iz clevelandске "War Chest" \$120,000. Ta relief je primeroma nova organizacija; v Clevelandu se je pričela šele pred osmimi meseci. Ko se je pričela nemška invazija, so bili Clevelandčani zelo skeptični in niso mogli uvideti, kako bi se mogla Rusija upirati nemški vojni mašini. Toda, ko so pričeli Rusi izvajati svojo sijajno obrambo, ko so se iz dneva v dan junško borili ter požigali za seboj svoje domove, kjerkoli so se morali umikati, se je skepsa Amerikancev izpremenila v občudovanje in spoštovanje. Sam predsednik Roosevelt je rekel: "Ruske armade so uničile več sovražnikove sile kakor vsi ostali zavezniški narodi skupaj." — Mrs. Roosevelt pa je izjavila: "Upam, da bo sijajna obramba Rusije podžgala vse organizacije širom naše dežele v prispevanju pomoči za ruski relief."

Glavna atrakcija pri nocojšnjem War Chest programu na Public Square bo ruska junakinja Ljudmila Pavličenkova, ki bo govorila v ruščini, nakar bo njen govor preveden na angleščino.

20,000 novih vojakov

Z izjavo predsednika Roosevelta, da bo potrebno poklicati v armado tudi 18 in 19-letne fante, bo izpremenjena usoda kakih 20,000 mladeničev v Clevelandu.

Dne 30. junija je bilo registriranih v Cuyahoga okraju okoli 26.000 oseb, starih 18, 19 in 20 let. Pod to registracijo so bili sprejemljivi za vojaško službo samo 20-letni mladeniči, skupaj kakih 6,000 mož.

Max Leonardl umrl
Dobro poznani rojak, ki ima svojo farmo (preje Močilnikarjeva farma) na Brush Rd., je snoči preminil. Pogreb se vrši pod vodstvom pogrebnega zavoda August F. Svetek. Podrobnosti bomo poročali jutri.

VELIKA AMERIŠKA POMORSKA ZMAGA NAD JAPONSKO SILO

Ameriška mornarica pogreznila pet japonskih bojnih ladij, štiri pa je poškodovala.

VELIKO ZMAGO SO DOSEGLI TUDI AMERIŠKI LETALCI

WASHINGTON, sredo, 14. oktobra. — Mornariški departament naznanja: "Neka enota ameriške mornarice, sestojeca iz križark in rušilcev, je prestregle v nedeljo ponoči japonsko mornarico, ki je hotela izkrcati ojačenja na Guadalcanal otoku in na Solomonih. V bitki, ki se je vnela, je bila pogreznjena neka 10.000-tonska japonska križarka, 4 rušilci in ena 5.000-tonska transportna ladja. Na ameriški strani pa je bil pogreznjen en rušilec.

Akcija ameriških bombnikov
Naslednjega dne pa so ameriški bombniki, ki so preganjali bežeče ostanke japonske mornarice, pogreznili nekega japonskega rušilca in težko poškodovali eno japonsko križarko. Pretekli teden, 9. oktobra, pa so ameriški bombniki napadli v bližini Solomonov dve japonski lahki križarki in štiri rušilce ter sestrelili troje japonskih letal.

Vojni delavski odbor je zanikal povišanje mezd Fordovim delavcem

Fordovi delavci so povprečno bolje plačani kot drugod, zato je Vojni delavski odbor odklonil njihovo zahtevo po povišanju meзде.

WASHINGTON, 13. oktobra. — Vojni delavski odbor je danes zavrnil zahtevo C. I. O. United Automobile Workers unije, da bi Ford Motor kompanija, pri kateri je zaposlenih 115,000 delavcev, zvišala meзде za dolar na dan. Delavski odbor ni podal nikake utemeljitve za svoj odklon, toda neki njegov uradnik je izjavil, da ni videl odbor nobene potrebe po višanju mezd pri Fordu, kjer so delavci povprečno itak bolje plačani kakor pa pri drugih tvrdkah avtne industrije.

Unija je utemeljevala svoje zahteve zaradi zvišanja splošnih življenjskih cen. Fordovi delavci prejemale povprečno 28 odstotkov večjo meздо kakor so jo prejemale dne 1. januarja 1941 in več kakor iste vrste delavci pri General Motors in Chrysler korporacijah, in to celo po zadnjem zvišanju mezd pri zadnje imenovani korporaciji.

Chryslerjevim delavcem, katerih je 90,000, je bilo dovoljeno 4-procentno povišanje plače ne uro dne 3. oktobra, dne 17. septembra pa 225,000 delavcem pri General Motors korporaciji. Delavci obeh teh dveh korporacij so takrat zahtevali 12½-centno zvišanje meзде na uro.

Štirinajst let stari deček izvršil samomor

Včeraj so našli v kleti njegovega stanovanja, 1135 E. 114th St., obešenega 14 let starega dečka Henryja Lescaulta, dijaka na Patrick Henry Junior High šoli. Njegova mati je izjavila, da je imel sitnosti z učenjem in šoli in da ga je to najbrže tako potrla, da je storil ta usodni korak.

Na prah visečega dečkovega trupla je bil pripet listek, na katerem je stalo: "To sem storil iz proste volje ter ne dolžim za to vas, Bill, ali tebe, Paulina, niti ne vas, mati." "Bill" je njegov oči. Dečkovo truplo je našla v kleti njegovega petnajst let stara sestra Paulina, ko se je vrnila iz šole. Na mizi v kuhinji je našla namreč listek z bratovo pisavo, na katerem je stalo: "Poglej v klet, tam pri lijaku." Paulina se je spomnila, da ko je odhajala včeraj v šolo, jo je njen brat vprašal: "Recimo, da bi jaz umrl — kaj bi ti storila: ali bi se jokala ali smejala?"

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Seja Slov. demokratskega kluba 32. varde

Cleveland, Ohio. — Zavedam se, da smo vsi čez glavo zaposleni in da radi tega mogoče naš demokratski klub več toliko ne zanima. Toda potreba je, da ta klub ne samo obdržimo, ampak, da ga naredimo kolikor mogoče močnega.

Ako bomo dobro in močno organizirani, potem bomo lahko tudi pričakovali in zahtevali priznanj, do katerih smo upravičeni kot državljani.

Blizajo se volitve, ki so kljub temu, da smo zaposleni, za nas velikega pomena. Marsikaj smo že dosegli, ko smo skupno delovali v organizacijah.

Brez posebnega poudarjanja lahko trdim, da je med našimi Slovenci veliko ljudi, ki zavzemajo važne pozicije v političnih uradih, katere smo s pomočjo skupnega dela na ta mesta postavili. Da nam pa ne bodo samo v čast in ponos, pač pa tudi v morebitno korist ko nečesa kot narod potrebujemo, je treba, kot sem omenil, da smo dobro organizirani, da imajo potem ti naši javni uradniki za seboj nekako zaslonbo in pomoč, kadar oni za nas žele nekaj doseči. Javni uradnik brez dobre organizacije za svojim hrbtom, ne more nekaj doseči, česar mi od njega pričakujemo.

Radi tega vas vse, Slovence in Slovenke v 32. vardi, vabim, da se udeležite v sredo, 14. t. m. ob osmi uri zvečer v Turkovi dvorani na Waterloo Rd., klubove seje. Pridite vsi stari nekdanji aktivni člani in članice ter bivši uradniki kakor tudi tisti, ki še niste člani tega kluba. Seja bo zelo važna in zanimiva.

John Pezdirtz,
 predsednik Slov. demokratskega kluba 32. varde.

St. Clair Rifle and Hunting Club

Blizja se zima in mraz, potem pa bomo zaprti v mestu do spomladi, zato se še naš klub shaja skupaj na naši farmi, dokler bo vreme dopuščalo.

Vadimo se v streljanju, da bomo zajce bolje streljali, ko se otvori lovska sezona.

V nedeljo, 14. oktobra priredi klub poleg strelskih vaj tudi "weiner roast". Pekli bomo tudi krompir na prostem ali pa v novi peči v novem poslopju. Ta priredba se vrši ne glede če bo dež ali če bo solnce sijalo. Klub vabi vse člane, njih prijatelje in znance, da se udeležijo tega "weiner roast", ker bo gotovo dosti zabave pri pečenju itd. Ker ne bo dosti več lepih jesenskih dni, pridite na prosti zrak, dokler je še čas.

Na zadnji strelski vaji se je streljalo takole:

F. Spenko sr.	19
F. Spenko jr.	18
Sluga	22
J. Novak	22
Kramer	23
A. Urankar	20
J. Urankar	21
Mihelich	20
Buchar	19
Papesh	21
Levstik	22
Škoda	20
Podpadec	18
Peterka	19
Šusel	17
Virant	16
Dolenc	21
Sinkovec	16
Hren	13
Dovgan	19

Na svidenje v nedeljo, 18. oktobra in z lovskim pozdravom!

Tajnik.

Usoda Slovencev

Prinašamo nekatere izvlečke iz članka dr. Miha Kreka, podprednika jugoslovanske vlade v Londonu:

Po veki tužjevega jarma in borbe za svobodo je bilo leto 1919 polno najlepših nad za Slovence. Mislili so, da bodo po zamagi nad avstrijskim cesarstvom in nad Nemčijo njihove zahteve izpolnjene, a so se motili. Italija je bila takrat zaveznica Francije in Anglije, katerih roke so bile vezane z londonskim paktom, podpisanim od Velike Britanije, Francije in Rusije v korist Italije za slučaj, da bi vstopila v vojno proti centralnim silam. Po vojni je bila Slovenija razkosana na tri dele. Preko milijona Slovencev je dobilo svojo svobodo v okvirju Jugoslavije, toda preko pol milijona jih je ostalo pod Italijo, preko 100.000 v Avstriji in okoli 10.000 v Madžarski. Tako je mirovni dogovor iz leta 1919 skoro uničil ta mali narod. Toda Slovenci so vzdržali tudi to strašno krvavenje. . . . Zato se je Hitler odločil, da uniči Slovence, katerih žilavost v odporu je poznal.

Nemčija je zasedla dve tretjini jugoslovanske Slovenije, skoro tretjina z Ljubljano je bila oddana Italiji, dočim so Madžari dobili Prekmurje, v katerem je 85.000 prebivalcev.

Hitler je ukazal, da se bora ozemlje, ki je pripadlo Nemčiji takoj ponemčiti. Nacisti so vedeli, da je nacionalni odpor Slovencev osredotočen v cerkvi, šolah, ter kulturnih in gospodarskih organizacijah. Vse te ustanove so bile uničene takoj v

prvem navalu, cerkve zaprte in duhovniki aretirani.

Politiko uničevanja so izvajali predvsem tudi v slovenskih intelektualnih slojih. Njihovo imetje je bilo zaplenjeno, moške zaprti v koncentracijske tabore, žene in otroci pa poslani v Srbijo. V maju 1941. leta je Hitler izdal naredbu, da je vse slovensko imetje v krajih zasedenih od Nemcev, konfiscirano. Izdelan je bil tudi načrt, da se odvede 280.000 Slovencev v Srbijo in na Hrvaško.

Povdariti je treba, da je Srbsko prebivalstvo pregnancem kazalo za res bratovsko ljubezen. Sami oropani in osiromašeni, so Srbi delili s Slovenci vse, kar so imeli. Tudi na Hrvaškem so ljudje prinašali nesrečnim beguncem hrane in pijače, ko so potovali skozi njihovo ozemlje. Nesreča Slovencev je nanovo okrepila edinstvo in skupnost Jugoslovancev.

V Prekmurju so Madžari takoj po zasedbi postrelili ali obsili 20 slovenskih intelektualcev. Vse slovenske duhovne so premestili v notranjost Madžarske, a med Slovence poslali duhovne madžarske narodnosti, katerih ljudstvo ne razume. Slovenski jezik je ukinjen povsod v šolah, cerkvah in uradih, slovenski tisk in knjige pa so prepovedane.

Italijani so ustvarili posebno laško provinco, ki je bila priključena italijanski kraljevini. Vse slovenske ustanove so prepovedane ali pa pod nadzorstvom italijanskih komisarjev. Italijanski pritisk postaja hujši z dneva v dan. Streljanje talcev je na dnevnem redu.

Na koncu svojega članka govori dr. Krek o borbenem duhu Slovencev, ki je ostal neuklonljivo so bile uničene takoj v njen in junaški. Neprestani boji

divjajo po vsem ozemlju in prometne zveze so prekinjene. Slovenija je dala vse za svobodo, za katero se bore vsi zedinjeni narodi. Njena žrtev je največja. V svoji zadnji uri Slovenci prosijo pomoči, kažejo svoje krvave rane in iščejo simpatij. Slovencem je potrebna pomoč civiliziranega sveta, najbolj pa moralna podpora.

O odgovornosti italijanskega naroda

Minister Kosanović odgovarja grofu Sforzi

"New York Times" prinaša v svoji številki od 7. oktobra pismo ministra Save Kosanovića v odgovor na pismo grofa Sforze objavljeno v New York Times od 3. oktobra. — Grof Sforza je v svojem pismu razpravljalo o grozotah fašističnega nasilja in o ukrepih laških zasedbenih oblasti, objavljenih pred par dnevi v našem vestniku, ter skušal vzbuditi v ameriški javnosti vtis in prepričanje, da je ljudski odpor proti italijanskemu tlačitelju podvig italijanskega naroda proti fašizmu, kar je prevara, kajti — kakor znano — zatirajo Italijani samo nas Jugoslovance, Slovence, Hrvate in Srbe, a vdeležujejo se tega preganjanja vsi sloji italijanskega naroda, ki se nahajajo v zasedenih ozemljih, fašistične organizacije, vojaštvo in uradništvo upravnih oblasti. Edino jugoslovanski živelj se z orožjem v roki upira laškemu nasilju — Slovenci v Sloveniji in Primorju, Hrvati v Dalmaciji, zasedeni Hrvaški in v Primorju, a Srbi v Hercegovini in Crni gori.

Pismo g. Kosanovića se glasi: V svojem pismu New York Times-u govori grof Sforza o vsebini treh dokumentov, katere je, kakor trdi, prejel iz Italije. Iz teh treh dokumentov izvaja grof Sforza, da . . . "se je za fašistično zavezo italijanski narod začel zavedati v skupnem čustvu groze in studa. To čustvo bo postalo močno orožje za osvoboditev Italije in Evrope. Ta dan, toda ne poprej, bo 40 milijonov Italijanov v Italiji in 10 milijonov Italijanov v inozemstvu prenehala peči vest (kar včasih izjava nerodna propaganda zedinjenih narodov)".

Zal mi je, da moram nekoliko popraviti izjave grofa Sforze. Prva dva dokumenta o strahovladni italijanskih zasedbenih čet, ki zatirajo Jugoslovane pod italijanskim gospodstvom v Jugoslaviji in v severni Italiji, izvirata iz jugoslovanskih virov in sta naperjena izključno proti Hrvatom in Slovincem.

Pod italijanskim gospodstvom

Iz izjavjanj grofa Sforza, bi vsakdo zaključil, da zažgana in porušena vas Jelenje ni hrvaška in da njeni prebivalci niso Hrvati, ki so se pridružili jugoslovanskim gerilcem v borbi za svobodo, temveč Italijani. Na žalost pa so Italijani oni, ki izvršujejo naredbu Grazioli-a in Robotti-a, ki ubijajo vsakogar, ki ni dobro razpoložen napram zasedbenim silam in zaigajo slovenske in hrvaške kraje in vasi.

V okvirju starih jugoslovanskih mej, na ozemlju, ki je zdaj pod laškim gospodstvom, se nahaja zdaj 300.000 italijanskih vojakov. V enem delu Slovenije, ki je pod italijansko okupacijo, nastajemo enega italijanskega vojaka za vsake tri civilne osebe.

Po mojem mišljenju grof Sforza ne izkazuje nobene u-

sluge italijanskemu narodu v splošnem, še manj pa anti-fašističnim Italijanom in ne koristi skupni borbi zedinjenih narodov. Prav zagotovo pa ne pospešuje obnove tako zelo potrebnih dobrih odnosov med italijanskim in jugoslovanskim narodom. Ako bi bilo to (trditve grofa Sforze) resnično, bi se Mussolini ne bil mogel držati na vladi dvajset let, kljub žalostnim rezultatom svojega vladanja. To bi bil dokaz strašne degeneracije italijanskega naroda, dokaz, da je izgubil željo za borbo, da je brez sile in ljubezni do svobode. Bolje je za stvar človeštva priznati grenko resnico, da je italijanski narod razdeljen na dva dela: na anti-fašistični in fašistični. Grof Sforza bi bil mogel koristiti več, ako ne bi tajil in zanikal, da obstoja med Italijani fašistična skupina in ako bi pozval anti-fašiste naj bodo aktivni in naj skrbje za to, da se operejo odgovornosti za strašne zločine ne le fašističnih prvakov, temveč tudi onih, ki izvršujejo njihova povelja.

Mnogo krajev je porušenih

Na jugoslovanskem ozemlju je ubitih na tisoče prebivalcev enostavno radi tega, ker so izpolnjevali misel Mazzinijeve dolžnosti človeka. Na ozemlju Jugoslavije, ki nosi slovenske in hrvaške vasi, pa vse do srbskih krajev v Hercegovini in Crni gori, niso italijanske oborožene sile porušile samo vas Jelenje, temveč celo vrsto drugih krajev, tako, da mora človeka, tudi ako ni Jugoslovan, pretresati groza in da mu ta slika neizbežno ostane začrtana v duši. Vso to so jugoslovanske "Lidice" na ozemlju, na katerem delujejo italijanske zasedbene čete.

Nedavno sem izjavil na radiu v govoru namenjenemu Italijanom v Italiji:

"Med Jugoslovani ni mržnje napram Italijanom. Pač pa obstoja dejanska in tragična nevarnost. Trpljenje jugoslovanskega naroda in nepopisna preganjanja, katerim je izpostavljen, izvršujejo vojaške sile, ki so zasedle njegovo ozemlje. Res je, da je italijanski narod orodje fašizma in peklenskih Hitlerjevih načrtov. Toda človek iz naroda, ki se upira tlačitelju in odhaja v neizogibno smrt, nima časa za politične analize, posebno kadar ima pred očmi vešala, na katera obešajo njegove drage. To je dejanska nevarnost za bodočnost, da jugoslovanski narod neha razlikovati med onimi, ki so izdelali zločinske načrte in onimi, ki so jih izvršili. Italijanski vojak, ki je suženj fašizma in formalnosti izvrševanja dolžnosti, se mora zavediti, da jugoslovanski narod umira braneč svojo svobodo. A svoboda jugoslovanskega naroda je tudi svoboda italijanskega naroda. Zato mora italijanski vojak stopiti na stran svojih tlačilnih bratov v Jugoslaviji, tako da bo mržnja veljala skupnemu sovražniku, sovražniku človeštva, pangermanskemu fašizmu.

Trditve, da je 55 milijonov Italijanov v Italiji in v inozemstvu anti-fašistov in trditve, da je jugoslovanski odpor proti Italijanom delo italijanskega anti-fašizma, odvzema odgovornost z ramen krivcev in jo vali na ves italijanski narod.

"We cannot have all we want if our soldiers and sailors have all they need."
 — Franklin D. Roosevelt

Vilder o Goeringu vem govoru

London, 8. oktobra (prejemna služba) — Goering je govoril na londonski oddaji v srbo-hrvaščini in kratko omenil tudi Goeringu.

Citiral je neko angleško go o prvem letu okupacije riza, v kateri je navedena določila o nemškem častniku, je napisal žlahtne kapljice in tem pisatelju odkritosrčno vedal svojo misel, da sta Hitler in Hitler največja strama Nemce. Jokaje je potem govoril: "Ostali narodi pa umirajte, ker Nemci niso sprijaznjeni, da bi živeli kakor ljudje."

V vinu je resnica — znanje je dobra slika ropanje nacistične morale. Goering več govoril o "novem rizi", temveč odkritosrčno priznava, da Nemci vzel najboljšo ljo in najbogatejše predelne rope. Ostali narodi pa naj du — Nemci pa se morajo osti.

Nedavno je pisal Goering o načrtih za preseljevanje narodov v slučaju zmage. Nemci bodo najboljšo zemljo med onimi, ki bodo vračali iz fronte. Popolnoma zadostuje za oceno njegovih metod, ako si ogledamo ljenje Slovencev, Poljakov in

Goering je priznal, da nacisti moralo razbojničaroparjev. Zdaj niti ne trdijo, da so Angleži začeli vojno, ki več priznava, da Nemci vojno zaradi plena. Smešen je Goering, kadar čenja strašiti nemški narod, mu slika posledice porazov, ne more prisoditi Ameriki, siji ali kateremkoli drugemu zavezniku moralo, ki bi nemški podobna, zatrujejo v slučaju poraza vsemu zavladal "der Jude".

Na vsem svetu je prodano 10.000.000 Zidov. Nemci so poklali več od milijona, naj bi bili kar naenkrat v rod. Tako globok je v Nemčiji. Kdaj se bodo narod, da tevtovski "ali v jaz" ni polnovredna moralna veštva?

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
 6016 ST. CLAIR AVENUE
 Tel: ENdicott 3113

JOS. ŽELE IN SINOV
 POGREBNI ZAVOD
 6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 3131
 Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpoloženju.
 Mi smo vedno pripravljene za najboljšo postrežbo.
 COLLINWOODSKI URAD:
 452 East 152nd Street Tel: KEMmore 5111

*** Kupujte vojne bonde! ***

Italijanska strahovlada v Sloveniji

Priljubljeni dokument o strahovladi v Ljubljanski provinci.

Prejeli smo izvirno besedilo ... s katero sta visoki komisar za ljubljansko pokrajino, Danilo Grazioli in general ...

Prejeli smo izvirno besedilo ... s katero sta visoki komisar za ljubljansko pokrajino, Danilo Grazioli in general ...

Prejeli smo izvirno besedilo ... s katero sta visoki komisar za ljubljansko pokrajino, Danilo Grazioli in general ...

Prejeli smo izvirno besedilo ... s katero sta visoki komisar za ljubljansko pokrajino, Danilo Grazioli in general ...

Prejeli smo izvirno besedilo ... s katero sta visoki komisar za ljubljansko pokrajino, Danilo Grazioli in general ...

Prejeli smo izvirno besedilo ... s katero sta visoki komisar za ljubljansko pokrajino, Danilo Grazioli in general ...

Ograje gredo za staro železo

Na sliki vidimo Harolda L. Ickesa, tajnika notranjih zadev, ki meče dele stare železne ograje, ki je stala okoli Bele hiše, na kup starega železa.

zvezti odporne mere ter proglasiti nekatere ukrepe o omejitvah, za katere — radi upornikov — trpite vsi skupaj.

Samo tedaj, ko so komunisti prešli na grozna ubojstva napram posameznim Italijanom, napram mirnim vašim državljanom in celo napram duhovnikom, ženam in otrokom, so bile italijanske oblasti primorane

zvezti odporne mere ter proglasiti nekatere ukrepe o omejitvah, za katere — radi upornikov — trpite vsi skupaj.

Z oziroma na komunistično nadaljnje delovanje in ker en del prebivalstva — tudi če malenkosten — podpira ustanek, visoki komisar za ljubljansko pokrajino in poveljnik XI. armijskega zbora, odredita sledeče:

V celi ljubljanski pokrajini od danes naprej:

so obustavljeni vsi lokalni potniški vlaki;

je slehernemu prepovedano potovati v tranzitnih vlakih; izvzete so osebe, ki so v posesti potnega lista za inozemstvo ali propustnice za druge pokrajine kraljevine;

je prekinjen ves avtobusni promet; je prepovedano vsakršno kretanje s karkoli si prevoznim sredstvom ali peš, z enega v drugo naselje;

je prepovedano ustavljati in kretati se — izvzemši v mestima — v prostoru enega kilometra na obeh straneh železniških prog. (Na kršitelje se bo brez nadaljnega streljalo); je obustavljen ves telefonski,

Ameriško vojaštvo v Port Moresbyju

Na sliki vidimo skupino ameriškega vojaštva, ki se je pravkar izkrcala v Port Moresbyju, veliki zavezniški bazi v Avstraliji.

telegrafski in poštni promet, v mestu in izven mesta.

V celi ljubljanski pokrajini bodo od danes naprej takoj streljani:

vsi oni, ki bodo kakorsibodi sovražno delovali napram italijanskim oblastem in italijanskim četam.

vsi oni, pri katerih se bo našlo orožje, municija ali eksplozivni material;

vsi oni, ki bodo na katerisiboli način pomagali upornikom;

vsi oni, ki se bodo našli v posesti ponarejenih potnih listov, osebnih izkaznic in propustnic;

vsi sposobni moški, ki se bodo nahajali — brez opravičnega vzroka — v sumljivem držanju v vojni zoni.

V celi ljubljanski pokrajini bodo od danes naprej popolnoma porušene:

vse stavbe, iz katerih se bodo zalile italijanske čete;

vse stavbe, v katerih se bo našlo orožje, municija, eksplozivni in vojaški material;

vsa stanovanja, katerih lastniki bodo prostovoljno dali gostoljubnost upornikom.

Ker je znano, da se med uporniki nahajajo tudi poedinci, ki so bili primorani sedeti upornikom v šumo, in drugi, ki se kosajo, da so opustili domove in družino. Visoki komisar za ljubljansko pokrajino in poveljnik XI. armijskega zbora, jamčita življenje vsem onim, ki se bodo — pred začetkom borbe — prijavili italijanskim četam in predali orožje.

Prebivalstvo, ki bo ostalo mirno ter se korektno obnašalo napram oblastem in italijanskim četam, je lahko brez vsake skrbi za njih življenje in za njih imetja.

Ljubljana, 15. julija 1942. (Objavljamo izvirno besedilo, brez popravkov).

Clisshold o borbah v Jugoslaviji

London, 5. oktobra (Radio prejemna služba) — Prijatelj Jugoslovancov g. Clisshold je izjavil na radio oddaji v srbohrvaščini:

"Dubrovniški mestni svet je leta 1667., po potresu, poslal Turkom 4 talce z naslednjim priporočilom: "Vi boste morda umrli, a domovina mora živeti. Bodite složni in odgovarjajte jim, da ste vi svobodni ljudje, a oni nasilniki. Bog jih bo sodil." Turki so takrat mislili, da je Dubrovnik zlomljen in da ga bodo mogli zasedeti. Kakor vam je znano, nobena stvar ni mogla ukloniti Nikola Bona in njegovih treh tovarišev.

Danes je nesreča zopet zadela Dalmacijo in Hrvaško. Ne le štirje poslanci — sužnji, temveč ves narod je danes talec. Sovražnik bi hotel osramotiti vašo domovino, a pozablja, da v narodu še vedno živi duh pradedov. Oni mornarji, ki so prinašali blagostanje v Dubrovnik, se danes bore za svobodo svojega naroda. Pomorski narodi cenijo svobodo višje od vsega in ne bodo nikdar sprejeli suženjstva. To je vedel Ivan Gundulić, ko

je zapel pesem svobode. Ali bi se Gundulićevi pomorski mogli kdajkoli udati Italijanom v suženjstvo? Ali morda Pavelić misli, da bo mogel pregovoriti hrvaške mornarje da bi se na Črnem morju borili proti bratom Rusom? Ali so morda Dalmatinci plačani agenti?

Ne sprejmite ničesar, prenašajte vse. Vem, kaj delajo domoljubi in Dubrovniku, v Cetinju in na otokih in obalah Primorja. Oni vedo, da Hrvaška ne bo rešena, niti Jugoslavija svobodna, dokler Jadransko morje ne bo zopet jugoslovansko.

Jadran ne bo nikdar fašistično jezero. Na njegovih obalah se narod bori, da osvobodi svoje morje. Pomorski jugoslovanske mornarice se nahajajo v tem trenutku na vseh sedmerih morjih in prenašajo vojni material na bojišče, na katerih je najbolj potreben. Hrvaški mornarji na jugoslovanskih ladjah plevoje na Rusko in pomagajo svojim bratom v tem strašnem boju za svobodo.

Poznam duševno silo teh ljudi. Spominjam se kako je 17. aprila 1941 v Boki zletela v zrak ponosna ladja. Rušilec, ki se ni hotel predati sovražniku, je zapisal v knjigo zgodovine svoje ime in imena svojih mornarjev. "Zagreb" je bilo simbolično ime tega rušilca, ime prestolnice hrvaških mornarjev. Ne pozabljajte opomina dubrovniških mestnih očetov: "Vi boste morda umrli, a domovina mora živeti! ..."

Slovenija pod tujim jarmom

Pred nekaj časa je objavil londonski "Times" vesti o nasilnostih, ki jih osiše izvajajo v Sloveniji. Akoravno so te izjave najvažnejšega londonskega lista že nekoliko zastarale, jim prinašamo, ker so odmev trpljenja slovenskega naroda:

Mali slovenski narod je razkovan na več delov. Po prvi svetovni vojni so prišli nekateri deli Slovenije pod Avstrijo, drugi pod Italijo. V Jugoslaviji se nahajajo le 1.212.000 Slovencev.

V sedanjih vojni strašno trpe, more jih in deportirajo. Nemci so postreljali več od 1.000 talcev, večinoma mladih ljudi, zaradi odporu in sabotaže. Uradne nemške vesti poročajo, da je bilo 16 vasi "zravnanih z zemljo", njihovo prebivalstvo pa ustreljeno ali deportirano.

V onem delu, katerega je zasedla Italija, se dogajajo slične stvari. Do 20. junija t. l. so Italijani postrelili 410 talcev zaradi "sabotaže in simpatiziranja z gerilci." Med Slovenci ne najdemo takozvanih "ustašev".

To je usoda tega majhnega naroda, katerega ozemlje se nahaja na enem evropskih križišč. Trpljenje pa ni zmanjšalo njihove vere v to, da bo prišel dan, ko bo njihov upor nagrajen z zedinjenjem vseh Slovencev v svobodni Jugoslaviji.

Enakopravnosti Oglašajte v - - -

Mali oglasi
Pridite in ogledajte si našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odperto ob večerih

ČESTITKE k godu
Jutri bodo obhajale vse Rezke in Terezije
svoj blagi god. Torej Vam kličem:
Bog vas živi in ohrani še na mnoga leta! Živijo!
Tončka Jevnik

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA BLAGOPOKOJNEGA SOPROGA IN OČETA
Joseph Petric
ki je Bogu vdan za vedno zaspal dne 13. oktobra, 1910
Ljubljani soproj in nezabni oče. Tružno nam je pri smrti pekoča je solza, ki nam driči po licu, ko rahljamo zemljo nad Tvojim grobom na njivi božji miru in počitka. Zalnega srca Ti kličemo: Snivaj mirno do svidenja!
Žalujoci ostali:
FRANCES PETRIC soproga.
JOSEPHINE, poročena Zakrajšek, hči.
JOSEPH, sin; ANTON, zet.
Cleveland, O., 14. oktobra, 1942.

G-NASHING the AXIS
Mother, I found a dime today,
Quick, my darling daughter! Hitler's out on a hickory limb,
Stamp him into the water.
BUY WAR BONDS AND STAMPS
U. S. Treasury Dept.

STOP Scratching Relieve Itch Fast - or Money Back
For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other itchy skin troubles, use cooling, medicated, liquid D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't taster. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

Mix Lemon Juice AT HOME TO RELIEVE RHEUMATIC PAINS
Money Back - If This Recipe Fails
Great new travel fast - many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pain - have found that by adding two table-spoons of Allera to one table-spoonful of Lemon Juice in a glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago. It's no surprise either, for Allera is a safe and sure. In fact - if it does not help - your money back. What could be fairer? Get Allera today at any live druggist. Only 25 cents - 1/2 doz.

Mali oglasi
UČENCI
za delo v "Machine Shop"
100% VOJNO DELO
Plača na uro; poleg "over time"
Starost nad 18 letom
Zglasite se pri
Newburg Machine Engineering Co.
10412 Elk Ave.
in vprašajte za Mr. Suhadolnik ali Mr. Turk

Boring Mill delavci
Izkušeni na velikih "horizontal" in "vertical" strojih
Operatorji velikih strugalnikov Slab-Miller delavci Flat scrapers Bench Assemblers
NA STROJNEM ORODJU
Hooker-on
Plača na uro, "overtime" poleg; se mora predložiti dokaz ameriškega državljanstva; če ste uspešni pri obrambnem delu, se ne priglasite.
Wellman Engineering
7000 CENTRAL

Naprodaj
je 1939 Business Coupe, Buick; radio, grelec in vse v najboljšem stanju. Privatni lastnik. Cena \$400. Poizve se na 19516 Pawnee Ave.

Hiša naprodaj
Proda se hiša za eno družino. Bungalov s 6 sobami. Vse v najboljšem stanju in vse moderno; gorkota na vročo vodo. Garaža. Lota 40x120. Vpraša se na 830 E. 209 St.

Ženska
dobi delo za čiščenje uradov; ponočno delo, dobra plača. Je lahko iz vzhodne ali zapadne strani mesta. Pokličite Cherry 6992.

Proda ali zamenja
se farma, 16 akrov; hiša s 6 sobami in kopalnico; nov fornec, elektrika, tekoča voda na farmi; garaža za 2 avta, velik kokašnik za 2000 kokoši, cementirana tla, 2 druga poslopja, 4 akre vinograda, 5 akrov sadjereje, druga zemlja dobro pognojena in obdelana. Lastnik je v razredu za vojaško službo in želi prodati. Poizve se pri FRANK GERLICA, Lake Road, PERRY, Ohio. Tel.: 914.

Farmers Poultry Market
Vogal SUPERIOR in E. 43rd St. KOKOSI, RACE, GOSKE, PURMANI IN JAJCA
Prodajamo na debelo za ohrate in priredbe.

Oblak Mover
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežila. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
John Oblaka
1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730

Jugoslovanski četniki

UNDERGROUND SOUTHEASTERN EUROPE

WE WILL FIND A WAY TO FOLLOW THE EXAMPLE OF THE YUGOSLAVI CHETNIKS
Amerikanci pravijo: Tudi mi moramo slediti njihovega zgledu.

SLIKE IZ REVOLUCIJE

Poslovenil Anton Melik
Ruski spisal M. Arcibašev

"Počakaj, prosim!..." je nejevoljno zamahnil Andrejev. "Jaz govorim resnico. Vi ste pravi jezuiti: vi ste vedno pripravljene pokloniti se pred svetim trudom delavca, učitelja, poljedelca, in podobnih; a ako vas usoda jutri prisili, da čistite blatne jame, tolčete kamenje in kopljete prst, učite smrkave otroke abecede, tedaj padete v tako melanholijo, da se vam svet ne zdi vreden počenega groša in vas je sram srečati znanca na cesti!..." In zakaj? ... Zato, ker v vas ni ponosa, ni ljubezni in spoštovanja do samega sebe... Vi ne morete verjeti tega, da ne lepša življenje vas, temveč vi življenje! da je vsako življenje zanimivo in važno za vas v toliko, v kolikor, v kolikor je — vaše!"

"Ali kaj je vendar to!" je z ogorčenjem zakričal Larionov in se kremžil, kakor pajac.

"Jaz sem kmet!" je kričal, ne meneč se za nikogar, z grmečim glasom Andrejev, naslajaje se na svojih besedah in njih izrazu, in stiskaje pesti. "Jaz sem z mladim nog živim sam, s svojim delom in nisem videl življenja samo iz knjig!... Jaz sem si vse življenje za lastnim trudom služil svoj kruh, in sem se navadil misliti, da sem za mene jaz sam—vse, da mi je popolnoma jednako, kako mesto zavzemam v vrstah drugih ljudi, vrag jih vgnani vse skupaj, ako sem le jaz sit in vesel!... In vsled tega jaz ljubim sebe in vem, česa mi je treba... delam samo to, kar je meni všeč. A vi se prikrajate po tujih vzgledih, po tujih sposobnostih, in... sami ne veste, kaj je treba vam, kaj morete vi! Ti si ravnokar pripovedoval: "Jaz sem "skoro" zašel v zaroto... "dali" so mi revolver!" je oponašal Andrejev. "In v zaroto zaidete slučajno, zato ker zaidete drugi, in v življenje stopite tudi samo zato, ker pravijo drugi, da je to prav!... Ne, ako pojdem jaz k zaroti, pojdem zato, ker je v meni taka potreba in bo prijetno—meni samemu!... Jaz bom potem tudi umrl brez antimonina in ubil drugega, — brez pomislekov!... Tako!"

Andrejev je obmolnil in ves razvnet vrlet brke.

"Kako je vse to nad vsako mero jednostavno!" je spregovorila Dora srdito.

"A vi hočete na vsak način, da bi bilo zamotano?" je z razdraženim nasmeškom vprašal Andrejev. "Ravno v tem obstoji vaša nesreča, da ste otroci takega časa, ko je človek postal tako bedast in pomilovanja vreden, da se je togotil nad svojim preprostim in lepim življenjem, in mislil, da je njegova dolžnost spoštovati in ljubiti vse, kar mu pride v misli, samo samega sebe ne. Ah, vi zmešani ljudje!... Motali ste, motali in ste se slednjič zamotali... Česa si vsega niste izmislili, česa ne izmodričili nad seboj!... Tu imate Kristusa, domovino, človeštvo, bližnjega, daljnega... idealizem, marksizem, in še vse drugo. Z jedne strani je vse to zelo lepo, a z druge — kje ste pa vi sami? ... Kje je vaše lastno, prosto, individualno življenje? ... Kakor da ni ostalo mesta za vas... to se pravi, ostalo je že, a kako... samo mesto žrtev še..."

"Počakaj no!" ga je prikričal Larionov, izgubil pri tem ščipalnik in zlezal za njim pod mizo.

"Čemu to, počakaj!" je stresel z glavo Andrejev. "Kajpada, tako je. Zdaj je, po mojem, prišel čas obrata... Preide deset, dvajset let in na vas bodo gledali kot izrodke... Le kako so mogli živeti taki nesamostojni, malodušni, bojazljivi ljudje!..."

"V čem je pa, povejte, prosim vas," je prezirljivo vprašala Dora, "obsežna ta vaša umetnost ljubiti sebe?"

"V čem? ... V tem, da ljubim sebe vsega, kakršni sem jaz — človek iz mesa, krvi in duha! Ljubim svoj obstanek, svoje telo, svoja uživanja, svojo samostojnost, svoje resnično, ne lažljivo, zlepotičeno, ponarejeno svetovno naziranje... to!"

"No, tako ljubi sebe vsak kramar," je rekel Larionov.

"Ne, kramar se ne ljubi tako... Kramar je nesrečen človek: on popolnoma nič ne zna ljubiti sebe... on obdaja svoje življenje z najnenaravnijimi okoliščinami, on se plazi vse življenje, se boji, ne vidi izza skrbi, kako bi mogel živeti, niti solnca, niti radosti občevanja s prirodo in ljudmi kot ljudmi... ne razume ničesar veličastnega, lepega; napolnjuje svoje obstajanje s samimi spačenimi, umazanimi, grobimi dejanji... On sam ne vidi tega, on si celo predstavlja, da ljubi sebe; a celo njegovo življenje je večno trpljenje, in smrt zanj netolažljiva, bedastoča... On ne razume ljubiti sebe... kakor vi ne... To je!"

Andrejev je stal nepričakovano in prijel za čepico.

"Do svidenja! Čas je iti domu... Gre že na dvanajst."

"Ne, povej še to..."

"Ničesar ti ne povem več... hodi k vragu tepec neumni! Ako tega ne razumeš sam, ti ne morem vtepti v glavo!... Kljub temu se boš celo življenje basal z vsakovrstno navlakom..."

Studenta sta odšla. V sobi je

postalo tiho, in zopet je bilo slišati, kako govore za steno.

"No, to je filozofija!" je z ironijo rekla Dora in vstala. "Torej nazaj... k prvobitnemu stanju!..."

Liza je vzdihnila in se pretegnila. In zopet jo je oster spomin na Pašo Afanazjeva zapekel v srcu.

Vrnila se je domov ponoči po praznih, mokrih ulicah. Po mokrem kamenju so trepetali in se blesketali odsevi svetilk. Črna, globokomračna, široka reka je tekla pod mostom in se pomikala v črno dalj, zlivala se s črnim nebom. Ogromna, temna kupola, na kateri so odsevale rdečkaste luči, se je širila v neverjetno višino nad glavo. Z morja sem se je vel mlačen, lahen veter in z vlažnimi valovi udarjal v obraz. Daleč nekje je zamolklo in svareče zadonel strel iz topa.

"Buh... buh...!"

Liza je resno in ostro pogledala na reko, in nekaj jo je zaboletlo in zasklelo v srcu in zakoprnelo za lahnim, toplim vetrom v daljavo nekam, v dalj, v mrak in veter, odkoder se je jasno čutil vlažni, zmoglavni vonj po pomladi.

VI.

Liza se je pripeljala domov.

Zopet je bila pomlad, a Paše Afanazjeva ni bilo več, in ko je šla Liza prvi večer v vrt, in stala ob plotu, jo je objela tiha žalost. Zdelo se ji je, da se nekje še slišijo besede Paše, njegov strastni in slabi glas, in bilo je težko predstaviti si jasno, da njega ni, da ga čisto nikjer ni, na vsem svetu ne.

Tudi Dore Baršavke ni bilo: ostala je v Peterburgu in vstopila, da bi si prislužila kaj v nekakšen kontor za zavarovanje pohištva.

Doma so se vsi razveselili Lize in najbolj izmed vseh je bil vesel kornet Savinov. Pritekel je še isti večer, sopihajoč, z blestečimi očmi, in celi večer je molčal in ni spustil z Lize navivno-vzhičenega pogleda. Njega je bilo radostno in prijetno, da ga je videla, a po navadi je gledala na korneta strogo in resno.

Po večerji so se šli sprehajati. V duši Lizini je bilo nekaj kakor radostna utrujenost in pričakovanje ni strpela, da ne bi šla takoj po znanih ulicah, mimo starih, znanih hiš, cerkev, plotov in vrtov.

Noč je bila brezmesčna, temna, in Lizi se je zdelo v primeru s svetlimi pomladnimi peterburškimi nočmi temno, kakor v kleti.

Šla sta s Savinovicem spredaj, a Pavel Ivanovič je korakal zadaj z Olgo Petrovno.

"Saj se ne boš prehladil, Pavel Ivanovič?" je vpraševala iz navade Olga Petrovna, in Liza je slišala to že iz prejšnjih časov ji znano vprašanje in čakala znanega odgovora; in bilo jej je veselo in razposajeno do solz.

"Zaradi česa pa naj bi se prehladil?... Zares ne razumem!" se je srdil Pavel Ivanovič.

Zrak je bil mehak in sladek, kakor med, in z vsakim dihom se je zdelo, da prihaja v prsa nekaj mogočnega, sladkega, življenja polnega in da pride naravnost do srca.

"Ah, kako lepo... prelešno, kako lepo!" je ponavljala Liza. Vzhičenost in plaho upanje je zvezetelo v prsih korneta.

"Čudovita noč!" je rekel nekoliko skozi nos.

In Lizi se je zazdelo, da je prekrasno izrazil ravno to, kar je bilo potrebno.

Na ulicah je bila popolna tišina in zvezde so so tiho blesketale v nedosežni višini.

In z naslednjim dnevom se je pričelo priprosto, pokojno in solnčno življenje. Dan je prešel za dnev, radostno in mirno, a kadar je v mislih vstal spomin na Peterburg in na to, da mine poletje, je postalo Lizi težko in turbno.

Že v juliju, ko so po vročih, suhih dneh nastopile čudovite, utrujeno-sladke noči in so se po

Ameriške čete v afriški puščavi

Na sliki vidimo velik ameriški tank, ki ga pripravlja vojaštvo za predstoječi boj s četami nemškega poveljnika maršala Rommela v afriški puščavi.

vrtu svetilkale fosforne lučice kresnic in je nebo blesketalo v milijonu demantnih zvezd sta se šla Liza in kornet vozit s čolnom.

Kornet je sedel pri veslih, a Liza pri krmilu. Od jednega brega do drugega se je jednako merno zibala temna, globoka voda, in v njej so se odražale in zibale zvezde. Na bregu je stal temen in zamišljen gozd, poln mraku in toplega, vlažnega dihanja.

"Ah, Lizaveta Pavlovna... ako bi si vedeli, kako je bilo meni dolgčas po vas!... Stokrat sem si mislil: ustrelim se in vse bode končano... A potem sem mislil: glej, pride poletje in Lizaveta Pavlovna se pripelje, a mene ne bo in nikoli več je ne bom videl... In zato se nisem ustrelil..." je govoril tiho kornet.

"In zato se niste ustrelili!... je ponovila Liza in se smejala čisto, zveneče in odkritosrčno. "Čudovita noč!" je ponovil kornet skozi nos in ni spustil oči z mehke, prelestne silhuete Lizine postave, razgubljajoče se v mrak.

A njej se je nezavestno hotelo, da bi bila še bolj prelestna, še bolj vabljiva, in vsaka kretanja, ki jo je napravila, je bila polna mile prelesti in vsak zvok glasu poln nežnosti in krasote.

Na malem otočku sta stopila iz čolna in šla v gozd, tesno prižeta drug k drugemu. Pod drevjem je bilo povsem temno in duhtelo je po svežosti iz vlažne, mehke trave. Z vseh strani so se tiho svetile slabe lučice kresnic, ki so v polni tišini in tajnosti opravljale v travi kako svoje važno, globoko zasnovano delo.

Vstavela sta se na jasi in gledala kvišku na košček daljnega temnega neba, posutega z zvezdami in na obdajajoči jih temni, tajinstveni gozd. In nekaj

vročega in močnega ju je vlekle drugega k drugemu. Komaj, opazno, plaho in boječe je drhtela Liza roka, in rama, okrogla, topla in mehka se je prijelja k rami korneta, kateremu je velik, mišičasto telo drgetalo v vročici in hladu. En hip je že hotel prijeti Lizo za okrogla mehka ramena, da bi se z vsem drgetajočim telesom pritisnil k njej in prižel njo k sebi, da bi jo mučil in ji vsilil svoje močno laskanje; a ni si upal, temveč je zdrknil navzdol, se spustil na kolena v moko travo in se pritisnil z glavo in ustnicami k njeni roki, nežni in majhni, z brezmočnimi slabimi prsti.

"Pojdiva..." je spregovorila Liza zmešeno in drhteč. "Pojdiva!..." je ponovila resno in strogo, kakor vselej; a v njenem glasu je bilo nekaj sladkega kakor posem, in nežnega.

Kornet je vstal, ji pokorno ponudil roko in odšla sta. Gozd je molčal in kresnice so se tiho svetile v travi; bilo je težko dihati od sreče in vse telo objemajoče, brezkončno sladke napetosti.

Vso pot sta molčala in se bala gledati drug na drugega; a plah srečen nasmešek se ni umaknil z njunih obrazov, in ves čas sta čutila med seboj neko tajinstveno, blaženo zvezo.

Doma je Liza dolgo in čudno-resno gledala nase v zrcalu, in ko se je slačila, je dejala vse kretnje počasi in leno. A kornet se je vrgel, ko je prišel domov, z glavo v blazino in skoro umrl od sreče.

"Kaka čudovita noč... kaka čudovita noč!" se mu je vrtele v glavi, in vse mogočno telo mu je drhtelo nesvestno od sreče.

(Dajte prihodnosti)

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"

Help Him

Every 13¢ you put into War Bonds buys 144 rifle bullets

Help Yourself

Every 13¢ you put into War Bonds brings you back 14¢

FOR VICTORY

AT LEAST 10% OF YOUR PAY EVERY PAYDAY

V blag spomin

PETE OBLETNICE SMRTI
našega nepozabljenega sina in brata

Frank J. Mihevec

ki nas je zapustil dne 14. oktobra, 1937

Dragi Frankie, mi smo Te vsi tako ljubili,
Tvoj grob smo z rožicami zasadili. To nas
še tolaži, da za Teboj pridemo in se skupaj združimo!

Zalujoči ostali:

Oče in mati
sestra Marie, poročena Fink
brat John in sestra Frances, poročena Blatnik
Euclid, Ohio, dne 14. oktobra, 1942.

*** Kupujte vojne bonde!**

“WHAT'S YOUR NAME?”

je naslov
novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj
LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo
lahko v našem uradu.

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsi pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zgledajo.

Za st. clairsko okrožje je zastopnik:
Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:
**Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,
IVanhoe 4680**

Za newburško in zapadno okolico:
**Mr. John Peterka, 1121 E. 68 St.,
ENDicott 0653**

ABBIE AN' SLATS

by RAEBURN VAN BUREN

BATHLESS GROGGINS DON'T TELL ME YOU'RE GOING TO WORK!!

KEEBCRET / SLATS, I NEED MONEY TO BUY UNITED STATES WAR BONDS SO I'VE COME OUT OF RETIREMENT—BUT MIND YOU—ONLY FOR THE DURATION

U.S. Treasury Dept. — Courtesy United Features Syndicate.